

Отже, євроінтеграція відкриває перед країною значні перспективи соціально-економічного розвитку. Вхідження до європейського ринку дозволяє залучити нових інвесторів, збільшити зовнішню торгівлю та створити нові робочі місця. Гармонізація законодавства з європейськими стандартами сприяє покращенню правової системи та захисту прав людини. Крім того, євроінтеграція включає співпрацю у сфері освіти, науки та культури, що сприяє розвитку громадянського суспільства та міжнародному співробітництву. Процес євроінтеграції також вимагає проведення реформ, зміцнення правової системи та боротьби з корупцією. Загалом, успіх залежатиме від належної реалізації реформ, підтримки населення та впровадження кращих європейських практик у всіх сферах суспільства.

Євроінтеграція не обмежується лише торгівлею, вона також передбачає прийняття нового світогляду та нульову терпимість до корупції, що означає не лише уникання отримання хабарів, але й від їх надання. Також вона сприяє рівності прав та можливостей для жінок і чоловіків, повагу до один одного, гідність та загальні для всіх закони – це норми, які характеризують життя за європейськими стандартами. Вдосконалення інфраструктури, забезпечення безпечних продуктів та відповідальне управління є результатами цього світогляду. Євроінтеграція передбачає зміну світогляду, відмову від "радянщини" як основи життя, і встановлення відповідальності, поваги до один одного, закону та гідності як нових стандартів українського суспільства.

Список використаних джерел

4. Про Євроінтеграцію простими словами. URL: <http://www.drs.gov.ua/yevrointegratsiya/pro-yevrointegratsiyu-prostymy-slovamy/>
5. Ставська Ю. В., Дмитренко І. А. Переваги та ризики євроінтеграції для АПК України: *Збірник наукових праць ВНАУ*. Вінниця, 2013. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/9552.pdf>
6. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова, (2020). Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. Київ: Заповіт. 100 с.

УДК: 330.354

Скриль В. В., к. е. н., доцент; Никифорова А. В., студентка
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Діджиталізація або цифровізація економіки є процесом перетворення звичайної економічної системи до цифровізованої економіки, який прогнозує зміну порядку системи економіки та її складових.

Наразі діджиталізація увійшла майже в усі сфери нашого життя, її вважають четвертою промисловою революцією. Від України вимагають посиленої цифровізації економічних процесів в умовах євроінтеграції, що дасть можливість ефективніше проводити торговельні, виробничі та бізнес-відносини з країнами Європейського Союзу.

Ми вже можемо бачити, що країна досягла великого прогресу, провівши цифровізацію як на місцевому так і на державному рівнях. Одним із прикладів цього є портал «Дія», запущений у 2020 році, який є інструментом зв'язку громадян із владою та за допомогою якого можна здійснювати безліч функцій (серед них відкриття ФОП чи допомоги по безробіттю). В рамках проекту EU4DigitalUA розпочали розробляти Єдину державну електронну систему документів e-Permit (має на меті діджиталізацію системи ліцензування, видачі дозволів та ліцензій) та створили сайт «Підтримка paperless» (інформує юридичних та фізичних осіб про цифрові сервіси держави).

Швидкий розвиток діджиталізації в Україні полегшив бізнесу вихід на зовнішні ринки, покращив процеси управління та удосконалив обладнання та розвинув економіку через високий попит на послуги ІТ, а з початком війни Міністерство цифрової трансформації та українська ІТ-спільнота прискорили свої зусилля. Станом на 2021 рік частка сфери ІТ у ВВП склала 4%, а експорт на них – 6,9 млрд. дол., а у січні-листопаді 2022 року показник експорту дорівнював 6,6 млрд. дол. (це на 13% більше аналогічного періоду минулого року). Зараз ІТ займає 45% від усього експорту послуг.

Україна бере участь у всеєвропейській Програмі Digital Europe, що діє до 2027 року та є складовою «цифрового безвізу» з Європейським Союзом, та яка передбачає сплату внесків. Україні дали 95% знижку на внески у період із 2021 по 2027 роки. Також держава звільняється від сплати внесків у період з 2021 по 2022 роки. Доступно 4 головні напрямки, які фінансуються цією програмою:

- 1) Високопродуктивний комп'ютинг – 2,36 млрд. дол. (проекти, що обраховують багато даних для рішень у галузях економіки, оборони, охорони здоров'я);
- 2) Штучний інтелект, дані та хмарні послуги – 2,25 млрд. дол. (проекти, що розробляють продукти на основі ШІ для спрощення роботи на підприємствах, державних адміністраціях чи науково-дослідницьких установах);
- 3) Цифрові навички – 621,79 млн. дол. (проекти, що дають можливість навчатися у ІТ-сфері);
- 4) Використання цифрових технологій в економіці та суспільстві – 1,18 млрд. дол. (проекти, які вводять діджиталізацію в галузі електронного управління, освіти, культури, охорони здоров'я, бізнесу та ін.)

Також Єврокомісія у період до 2023 року надавала кошти на такі програми як основна (1,48 млрд. дол.), кібербезпека (288,49 млн. дол.), забезпечення роботи мережі Європейських центрів цифрових інновацій (352,83 млн. дол.).

Пріоритетним напрямком у рамках галузевої інтеграції є інтеграція до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу. Україна має поетапно зближувати свої закони та правила до європейських на рахунок електронних платежів та розрахунків, кібербезпеки, електронної ідентифікації та персоналізації, захисту особистих даних і т. д. На саміті Україна-ЄС, який відбувся 6 жовтня 2020 року, було наголошено на першочерговій важливості цифрового сектору для посилення його економічної інтеграції та наближення нормативно-правової бази в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Головні переваги цифрової інтеграції отримані від:

- 1) Зменшення транскордонних регуляторних бар'єрів та лімітів для цифрової торгівлі між Україною та Євросоюзом;
- 2) Пришвидшення розвитку діджиталізації економіки України за стандартами ЄС.

Основні переваги включають нижчі ціни та більший доступ до онлайн-ринків ЄС для українських споживачів і бізнесу, цифрові інноваційні продукти та послуги, кращий захист споживачів онлайн, нижчі транзакційні витрати для бізнесу, покращену якість і прозорість державних цифрових послуг та електронного урядування, а також активізація інноваційного розвитку в Україні.

Є перспектива щодо посилення регуляторного та цифрового зв'язку між Україною та ЄС, яка збільшить український експорт товарів та послуг до країн ЄС на 11,8-17% та 7,6-12,2% відповідно. Водночас прискорення цифрової трансформації української економіки та суспільства позитивно вплине на її продуктивність та економічне зростання – збільшення цифровізації української економіки та суспільства на 1% може призвести до зростання її ВВП на 0,42%.

Інтеграція України до цифрового ринку передбачає декілька зобов'язань: привести національне законодавство та стандарти у відповідність до законодавства та стандартів ЄС; забезпечити інституційну та технічну спроможність, а також сумісність цифрових систем. Для бізнесу в Україні це означає нові вимоги ЄС, спрямовані на покращення захисту споживачів і персональних даних, а також посилення конкуренції з боку європейських

компаній на цифрових ринках. Однак ці зміни необхідні, якщо країна хоче побудувати спільний економічний простір з ЄС, особливо з огляду на зростаючий вплив цифрових технологій на міжнародну торгівлю та економіку.

Отже, покращення цифровізації та зменшення регуляторних бар'єрів у цифровій сфері між Україною та ЄС матиме позитивний вплив на торгівлю як для України, так і для ЄС. Також в Україні є значний потенціал для економічного зростання за рахунок підвищення цифровізації та продуктивності різних сфер економіки та суспільства.

Однак реалізація цього потенціалу вимагала б суттєвого регуляторного наближення з української сторони для досягнення узгодженості з DSM ЄС. Основний акцент потрібно зробити на електронній ідентифікації та транзакціях, платіжних системах та електронних платежах, захисті прав інтелектуальної власності в Інтернеті, кібербезпеці та захисті персональних даних.

Список використаних джерел

1. EU4DigitalUA. Підтримка ЄС: EU4DigitalUA починає розробку системи e-Permit. URL: <https://eu4digitalua.eu/news/pidtrymka-yes-eu4digitalua-pochynaye-rozrobku-systemy-e-permit/>
2. Hi-tech. Україна долучилася до програми «Цифрова Європа» - з бюджетом 7,5 млрд. євро на розвиток ІТ-сектору. URL: <https://hi-tech.ua/ukra%D1%97na-doluchilasya-do-programi-cifrova-%D1%94vro-pa-z-byudzhetom-75-mlrd-%D1%94vro-na-rozvitok-it-sektoru/>
3. Мінцифри: Україна розпочала консультації з ЄС щодо участі у «цифрових» програмах фінансової підтримки до 2027 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mincifri-ukrayina-rozpochala-konsultaciyi-z-yes-shchodo-uchasti-v-cifrovih-programah-finansovoyi-pidtrimki-do-2027-roku>
4. Український центр Європейської політики. На шляху до Єдиного цифрового ринку ЄС: електронна комерція, телекомунікації, довірчі послуги. URL: <https://ucerp.org.ua/doslidzhennya/na-shlyahu-do-yedynogo-cyifrovogo-rynku-yes-elektronna-komercziya-telekomunikacziyi-dovirchi-poslugy.html>

УДК 338.242.4

Скриль В.В., к.е.н., доцент

Тацій М. М., студентка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(м. Полтава, Україна)

УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Ст. 1 Основного закону визначає Українську державу як соціальну, а у ст. 13 зазначено про соціальну спрямованість її економіки [1]. Щодо управлінських аспектів, то основні стратегічні напрями державного управління процесами, які відбуваються в суспільному житті України, визначено в Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 року [2], схваленої відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання реформування державного управління України» № 474-р від 24.06.2016 р.. Ця Стратегія покликана покращити систему державного управління, яка повинна забезпечити невпинний та прогресивний поступ у сфері соціально-економічного розвитку.

Зважаючи на реалії сьогодення та тенденції цифровізації економічних процесів як на національному, так і на міжнародному рівнях, Кабінет Міністрів України Розпорядженням №831-р від 21.07.2021 р. схвалив Стратегію реформування державного управління України на 2022 – 2025 роки та затвердив План заходів з її реалізації [3], у якій акцентовано увагу на забезпеченні побудови в Україні спроможної сервісної та цифрової економіки. Це своєю чергою, повинно забезпечувати захист інтересів громадян на